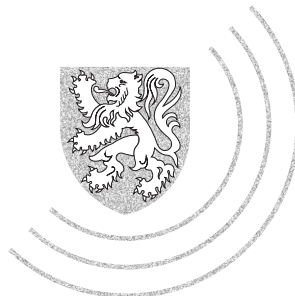

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

9 juli 2003

VOORSTEL VAN TIJDELIJK DECREET

– van de heer Eddy Schuermans c.s –

houdende een waarborgregeling voor ondernemingen die het slachtoffer zijn van een poging tot inbraak, een inbraak of een overval, en een steunmaatregel voor veiligheidsinvesteringen

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door de heer Guy Sols en mevrouw Veerle Declercq**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert

Vaste leden :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys, Eddy Schuermans, Paul Van Malderen ;

de heren Frans De Cock, Didier Ramoudt, Guy Sols, Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Jan Penris, Roland Van Goethem ;

de heren Jacky Maes, Robert Voorhamme ;

mevrouw Veerle Declercq ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

de heren Peter Gysbrechts, Koen Helsen, André Moreau, Jul Van Aperen ;

de heren Jean Geraerts, Miel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heren Carlo Daelman, Leo Peeters ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Loones.

Zie :

1582 (2002-2003)

– Nr. 1 : Voorstel van tijdelijk decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft op 3 april 2003 de bespreking aangevat van het voorstel van tijdelijk decreet van de heer Eddy Schuermans c.s. houdende een waarborgregeling voor ondernemingen die het slachtoffer zijn van een poging tot inbraak, een inbraak of een overval, en een steunmaatregel voor veiligheidsinvesteringen.

Na de toelichting door de indieners besliste de commissie om over het voorstel van tijdelijk decreet een hoorzitting te organiseren. Die vond plaats op 6 mei 2003.

Op de hoorzitting werden de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en de Beroepsvereniging der Verzekeringsondernemingen gehoord.

1. Uiteenzetting door de heren Johan Bortier en Kris Baetens, Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO)

De heer Johan Bortier : Het is onjuist om te stellen dat de criminaliteit ten opzichte van zelfstandige ondernemers geen echt probleem is. Het is evenwel niet eenvoudig om accuraat cijfermateriaal te verkrijgen. Er zijn twee bronnen : de VZW Preventie en Veiligheid en de federale politie. De laatste gegevens over winkeldiefstal dateren van 2001. Op dat vlak stellen we een negatieve evolutie vast. Over de pogingen tot ramkraak en de ramkraken zelf zijn er cijfers tot 2002 beschikbaar. De vaststelling is dat er jaar na jaar meer ramkraken worden gepleegd en dat ook de pogingen tot ramkraak toenemen. Dat is een ernstige vorm van misdad met dramatische gevolgen voor de zelfstandige ondernemers.

Verder worden de ondernemers geconfronteerd met een stijging van de verzekering tegen diefstal. Er is sprake van verschillende percentages, maar het is een feit dat de premies in verschillende takken van het verzekeringswezen stijgen. Dat is ook het geval bij de diefstalverzekering. Daarnaast hebben de ondernemers steeds meer af te rekenen met het probleem van de onverzekerbaarheid, omdat onder meer de preventiemaatregelen die worden gevraagd, onbetaalbaar worden geacht door veel ondernemers en er vaak een contradictie is in de preventie-eisen van de diefstalverzekeraars en die van andere verzekeraars, bijvoorbeeld in verband met de brandveiligheid. De meest gekende probleemsector is die van de juweliers. Dat is evenwel

niet de enige sector met problemen. Zo waren er een aantal spectaculaire ramkraken in de kledingsector. Uit een enquête van de Hoge Raad voor Juwelen en Uurwerken blijkt dat 40 procent van de respondenten momenteel geen diefstalverzekering meer heeft afgesloten, vooral wegens financiële redenen.

UNIZO heeft samen met de verzekeringssector een aantal voorstellen gelanceerd. Zo stellen we een security scan voor. Dat is een eenvormig systeem waardoor de ondernemer weet waaraan hij zich moet houden op basis van een analyse die door de hele sector wordt gedeeld. Dat leidt tot een aantal maatregelen en als de ondernemer die uitvoert, dan heeft hij recht op een verzekering. Een ander voorstel is een Observatorium voor de Verzekeringen. Dat is een officiële gegevensbank die een transparant en objectief beeld geeft van de situatie, meer bepaald van het verzekeringsbeleid.

UNIZO is voorstander van een algemene aanpak van preventie tot slachtofferhulp, van beleid tot praktijk. We hebben daarover gedegen teksten uitgewerkt. Verder dragen alle betrokkenen een gedeelde verantwoordelijkheid. De overheid (zowel het beleid als de politie), de belangenorganisaties (UNIZO en anderen) en de ondernemer moeten zich van het probleem bewust zijn en de nodige maatregelen nemen.

Een oplossing van deze veiligheidsproblematiek is onmogelijk zonder een goede aanpak op alle niveaus, van lokaal tot internationaal.

Ook de Vlaamse overheid heeft een taak te vervullen. We menen dat de Vlaamse expansiesteun de financiële ondersteuning voor veiligheidsinvesteringen mogelijk zou moeten maken. Bovendien zou de Vlaamse overheid ook een rol moeten spelen inzake waarborgverlening, een terrein waarvoor ze exclusief bevoegd is. Ten slotte moet ze zorgen voor een uniforme veiligheidsaanpak op gemeentelijk vlak. Het kan niet dat sommige gemeenten de rampaaltjes niet toelaten.

Een concreet voorbeeld dat de problematiek goed illustreert is dat van een kledingzaak in Lochristi. Na een eerste nachtelijke inbraak met diefstal kon de handelaar geen verzekering meer afsluiten. Na een tweede inbraak kon hij geen lening meer krijgen voor het aankopen van nieuwe voorraden. Er zijn talloze van deze gevallen.

Het voorstel van decreet dat nu voorligt bevat twee elementen : de steun voor veiligheidsinvesteringen en een waarborgregeling voor ondernemin-

gen die het slachtoffer werden van een poging tot inbraak, een inbraak of een overval.

UNIZO vraagt al geruime tijd investeringssteun voor veiligheidsmaatregelen. In het recente SERV-advies over de callprocedure inzake expansiesteun hebben alle sociale partners zich unaniem achter het principe geschaard dat er binnen de expansiesteun ook een budget moet worden voorbehouden voor maatschappelijke economische noden, onder meer voor werkgelegenheid en veiligheid.

Op voorstel van UNIZO heeft ook de federale overheid maatregelen genomen om de investeringsaftrek voor veiligheidsinvesteringen te verhogen. Toch kan ook een Vlaamse maatregel nuttig zijn. De federale maatregel is immers nog onvoldragen. Bovendien is er ook naast de klassieke economische expansiesteun van de Vlaamse overheid nog een federale investeringsaftrek mogelijk voor dezelfde investering. Zelfs als men die twee combineert, wordt slechts een beperkt percentage van de werkelijke investeringskost door de overheid terugbetaald.

Het belangrijkste knelpunt in de hele financieringsproblematiek van KMO's is dat van de waarborg. Dit voorstel van decreet impliceert dat een ondernemer die het slachtoffer is geworden van een poging tot inbraak, van een inbraak of van een overval, van een overheidswaarborg kan genieten om zijn bedrijfskapitaal opnieuw op te bouwen. Dat vinden wij een goede zaak.

Men zou kunnen repliceren dat er in Vlaanderen toch een waarborgregeling bestaat en dat men zelfs bezig is die regeling efficiënter te maken. Deze regeling is echter nog altijd niet operationeel en bovendien heeft die een ander doel, namelijk het ondersteunen van investeringen in materieel. We kunnen dus besluiten dat UNIZO dit voorstel van tijdelijk decreet voluit ondersteunt.

De heer Eddy Schuermans : Ik ben uiteraard tevreden met de reactie van UNIZO op het voorliggende voorstel.

Bij de bespreking van de nieuwe regeling voor de expansiesteun werd besloten dit voorstel daarin niet op te nemen om de procedure niet te vertragen. Men opteerde dus voor een afzonderlijke regeling voor deze thematiek. Daarom hebben we snel dit initiatief genomen dat blijkbaar op uw instemming kan rekenen.

De voorzitter : Deze problematiek kwam herhaaldelijk aan bod in deze commissie, vooral naar aan-

leiding van de bespreking van het ontwerp van decreet over de expansiesteun. Sommige fracties wilden in het decreet een bepaling opnemen dat investeringssteun ook mogelijk maakt voor veiligheidsinvesteringen. Andere fracties waren van oordeel dat veiligheidsinvesteringen eventueel konden ondergebracht worden in bepaalde ruim omschreven bepalingen van het ontwerp van decreet. Ik kan me aansluiten bij deze laatste opvatting.

Zowel op het federale als op het gewestelijke niveau worden voorstellen geformuleerd. Ik denk dat zulks uiteindelijk nadelig is. Ik denk dat UNIZO het daarmee eens is. Het kan niet de bedoeling zijn dat de ondernemers die geconfronteerd worden met een probleem van onveiligheid hun investering voor honderd procent terugbetaald krijgen. Deze investeringen zijn immers een meerwaarde voor het bedrijf.

Verder onderkent het SERV-advies twee soorten van veiligheid : de veiligheid op de werkvloer en de veiligheid tegenover de criminaliteit van buitenaf. UNIZO heeft het uiteraard over die laatste categorie. De SERV gebruikt in zijn adviezen echter de twee betekenissen van het woord veiligheid door elkaar.

Ten slotte meen ik dat het voorstel van UNIZO dat impliceert dat middenstanders het recht zouden krijgen rampaaltjes te vragen, moeilijk te realiseren is. Ik meen dat een belangenvereniging als UNIZO geen onhaalbare verwachtingen mag scheppen. Het voorbeeld van Wevelgem is niet zo goed omdat hier ook partijpolitieke overwegingen hebben meegespeeld.

We worden inderdaad geconfronteerd met de stijging van een vorm van criminaliteit waarvan vooral kleine ondernemers het slachtoffer zijn, en zij kunnen zich daar niet tegen verzekeren. Zij vragen de gemeenschap nu niet alleen om een oplossing te vinden voor dit probleem, maar ook om hun veiligheidsinvesteringen financieel te ondersteunen. Het aantal privé-inbraken en brandstichtingen is ook gestegen : moet de overheid financiële middelen uittrekken om dit gewijzigde maatschappelijke gedrag op te vangen ? Mag alle heil wel van de overheid worden verwacht ? Moet de sector zelf ook niet de nodige inspanningen leveren ?

De heer Johan Bortier : Het zou voor de ondernemers heel wat makkelijker zijn om met één uniforme maatregel en één aanspreekpunt te werken, maar dat is nu eenmaal niet het geval. De federale maatregel is intussen beperkt : door de verhoogde investeringsaftrek van 13,5 procent kan een onder-

nemer op een investering van 100 euro 13,5 euro in mindering brengen op zijn belastbare winst. Hij moet hiervoor wel een attest hebben van een preventieadviseur. Die adviseurs werden nog niet opgeleid, dus ik vermoed dat er op korte termijn niet veel resultaten zullen worden geboekt. Omdat de federale maatregel grote beperkingen kent, is UNIZO voorstander van een aanvullende Vlaamse maatregel. Dit is perfect mogelijk : ook nu komen bepaalde investeringen al voor zowel federale als Vlaamse steun in aanmerking.

De voorzitter : Vindt UNIZO dat het aspect veiligheid in extenso in het decreet op het economische ondersteuningsbeleid moest worden ondergebracht ?

De heer Johan Bortier : Dit decreet is zo ruim dat zowat alles eronder kan vallen. Het zou inderdaad als kapstok kunnen worden gebruikt om veiligheidsinvesteringen te ondersteunen. Voorlopig lijkt het er echter niet op dat de uitvoering van dit decreet betrekking heeft op investeringen in veiligheid.

De tweede vraag van de voorzitter had betrekking op de inhoud van het woord 'veiligheid'. Zijn vraag is terecht. Ik heb zelf de werkzaamheden van de SERV gevolgd en het is dankzij UNIZO dat het woord 'veiligheid' in de tekst werd opgenomen, en dit wel degelijk in de betekenis die we er nu aan geven. Het is zeker niet de bedoeling dit op een andere manier uit te leggen.

De derde vraag van de voorzitter had betrekking op de gemeentelijke autonomie om al dan niet rampaaltjes te zetten. Ik ben van mening dat er voor alle gemeenten een duidelijk wettelijk kader moet komen dat aanduidt wanneer het zetten van rampaaltjes al dan niet mogelijk is.

De heer Kris Baetens : Ik wil refereren aan het constructieve gesprek dat we al hadden met minister Van Grembergen over het plaatsen van die rampaaltjes. UNIZO wil met de Vlaamse Gemeenschap tot een pact komen, waarbij het de bedoeling is dat de Vlaamse Gemeenschap de gemeenten het signaal geeft dat dit ernstige probleem niet mag worden miskend.

De heer Johan Bortier : Ten slotte vroeg de voorzitter of de sector zelf geen stappen moet zetten om iets aan de situatie te doen. Als de overheid de veiligheid van de ondernemers zou garanderen, moest dat debat niet eens worden gevoerd. Helaas is dat niet het geval. De Vlaamse overheid is bevoegd om investeringssteun te geven. UNIZO is

van mening dat deze middelen zo moeten worden gebruikt dat ze tegemoetkomen aan de noden van de ondernemers. En veiligheid is op dit moment een zeer reële nood van een bepaalde groep van ondernemers.

De voorzitter : Vroeger woonden de ondernemers dichtbij hun onderneming en oefenden zo sociale controle uit. Nu woont nog slechts 2 procent van de ondernemers in de nabijheid van zijn onderneming. Ramkraken vinden maar plaats als de sociale controle ontbreekt. Door de wijziging van een maatschappelijk gedrag verhoogt dus een bepaald risico. Ik heb wat moeite met de stelling dat de overheid maar moet instaan voor de veiligheid van haar burgers, ongeacht hun gewijzigde woon- of leefgedrag. Bent u het er niet mee eens dat niet alleen de verzekeraars, maar ook de sector moet opdraaien voor de gevolgen van die gewijzigde situatie ?

De heer Johan Bortier : Ik treed de voorzitter bij. UNIZO maakt ook werk van de binnenwerking, een nieuwe vorm van sociale controle. UNIZO staat ook achter het stimuleren van wonen boven winkels. We mogen hier natuurlijk niet alle heil van verwachten : over het geval-Tyberghien is heel wat discussie mogelijk, maar het maakt alvast duidelijk dat het wonen boven de winkel niet volstaat om drieplannen te verijdelen.

De voorzitter : Het lijkt me eerder aangewezen om begrotingsmiddelen te gebruiken voor het stimuleren van het centrumwonen boven winkels, dan voor het zogenaamde burchtsyndroom. In Bremen, een stad met 280.000 inwoners, heeft de overheid in alle centrumstraten de panden boven de winkels aangekocht en verhuurd, wat ervoor gezorgd heeft dat de onveiligheid met 88 procent is gedaald.

De heer Johan Bortier : Een combinatie van beide maatregelen lijkt me aangewezen.

De heer Guy Sols : De spreker poneert hier de stelling dat de criminaliteit zo door de overheid moet worden beheerst, dat de ondernemers niets meer te vrezen hebben. Is de overheid dan ook verantwoordelijkheid voor elk voertuig dat de chauffeur vergeet af te sluiten ? Die redenering gaat toch niet op.

Als een ondernemer verplicht is extra kosten te maken, die hij nergens kan verhalen, is het logisch dat het doorgerekend wordt aan de consument. Is al onderzocht of dat haalbaar is. Als bedrijven meer uitgeven, heeft dat steeds een effect op de prijs.

Bepaalde ondernemingen hebben geen problemen. Ze worden niet overvallen. Is dat wegens een goede beveiliging of wegens de ligging? Vaak worden dezelfde bedrijven geviseerd. Speelt het een rol of de ondernemer bij zijn bedrijf woont? Bedrijven die er last van hebben worden misschien gedwongen om kosten te maken waardoor ze zichzelf uit de markt prijzen. Wat zijn de oorzaken van de verschillen tussen de bedrijven?

Ondernemingen in onze buurlanden zijn onze rechtstreekse concurrenten. Bestaan daar gelijkaardige maatregelen zoals fiscale aftrekbaarheid, waarborgregelingen of steunmaatregelen? Is de sector daar beter beschermd? Hebben we daarvoor een concurrentienadeel? Pleit UNIZO daarom voor dit voorstel?

De voorzitter : Er bestaat wel een systeem om het product 1,5 tot 3 procent duurder te maken om winkeldiefstallen te compenseren. Kan dergelijk systeem ook voor algemene onveiligheid in bepaalde sectoren? Is er al een vergelijkende studie met onze buurlanden?

De heer Baetens : Uit de cijfers blijkt dat bepaalde sectoren, onder meer juweliërs, meer te maken hebben met inbraken en ramkraken. De criminaliteit tegen ondernemingen stijgt. Elektro- en kledingzaken worden nog meer getroffen dan juweliërs.

Juweliërs zijn een doelgroep. Het is niet specifiek één sector. Onveiligheid heeft te maken met verschillende factoren: de omgeving, de infrastructuur, de beveiliging, het politieel optreden. Het probleem is heel breed.

In eerste instantie moet de overheid zorgen voor de veiligheid. De ondernemer beseft echter dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is. In onze actieprogramma's benadrukken we dat trouwens. Ondernemers moeten hun onderneming echter altijd beveiligen in samenspraak met de overheid en de politie.

De heer Bortier : We hebben niet vergeleken met onze buurlanden. In bepaalde delen van Nederland zijn er misschien wel subsidies. Het zou inderdaad interessant zijn om over dergelijke gegevens te beschikken. Zelfs in België is het moeilijk om goed cijfermateriaal te verkrijgen. Het is al niet evident om uit te maken of de criminaliteit stijgt of niet. Ik weet niet of het probleem even groot is in onze buurlanden. In dit land gebeurt er echter dagelijks een ramkraak. Dat zijn feiten die men niet mag ne-

geren. Elke ondernemer uit de getroffen sector voelt zich bedreigd.

2. Uiteenzetting door de heer Rene Dhont, Beroepsvereniging der Verzekeringsondernemingen

De heer Rene Dhont : Omdat verzekeringen een federale materie is, hebben we geen vastomlijnde boodschap over dit voorstel. Ik zal mij beperken tot achtergrondinformatie en trachten op uw vragen te antwoorden.

De verzekeringssector in België had in 2002 een omzet van 22,5 miljard euro, dus ongeveer 900 miljard frank. Ongeveer twee derde van die omzet wordt door de burger en de bedrijven besteed aan levensverzekeringen, het overige gaat naar schadeverzekeringen. Daarvan nemen particulier, KMO en grote onderneming elk een deel voor hun rekening.

Beveiliging van industrieën, winkels en ondernemingen hoort thuis onder brandverzekeringen. Dat is goed voor een omzet van 1,7 miljard euro per jaar. Verzekeren van de speciale risico's, waarover dit voorstel handelt, is voor de Belgische verzekeraars een kleine sector met een omzet van 344 miljoen euro, dus 17 miljard frank. In België zijn er ongeveer 100 verzekeraars actief, waarvan een veertigtal enkel op dat marktsegment. Verzekeren is vooral een internationale materie. Een deel van de premies stroomt dus legaal naar het buitenland. Voor de bedrijfsverzekeringen is er in het buitenland een grotere capaciteit dan in België. Het aantal verzekeraars is gedaald. De meeste bedrijven hebben daarenboven een buitenlandse hoofdzetel.

Na de omzetcijfers zal ik nu de resultaten toelichten.

Diefstalverzekeringen is een microsegment van 17 miljoen euro per jaar. Dat zijn de cijfers van de Belgische bedrijven. De schadelasten stijgen: het aantal en de grootte van de schadegevallen stijgen. De kosten blijven ongeveer constant. Verzekeren is heel arbeidsintensief: ongeveer twee derde van de kosten gaan naar personeelskosten. Schadelasten en bedrijfskosten overstijgen al sinds jaren de inkomsten. De premies dekken dus niet de schadelasten en de loonkosten.

De opbrengsten uit beleggingen waren tot voor enkele jaren positief. We zien echter dat ook die jaar na jaar dalen, zelfs al vanaf 1998, terwijl er toen in het algemeen nog goede beurscijfers genoteerd

werden. We kunnen dus besluiten dat de verzekeringsondernemingen in de diefstalsector verlieslatend zijn.

De sector “brand in ondernemingen”, een sector die 6 à 7 maal groter is dan de sector diefstal, heeft de laatste jaren ook negatieve resultaten.

De Belgische schadeverzekering in het algemeen, rekening houdende met alle inkomsten, maakt een winst van 1 euro per 1000 euro omzet. Het is duidelijk dat geen enkel ander bedrijf in die omstandigheden zou blijven verder werken.

In deze omstandigheden, waarbij de schadesector een winst maakt van 1/1000 en de diefstal- en brandsector verlieslatend is, is het uiteraard moeilijk verzekeringen te blijven aanbieden tegen dezelfde prijs. De trend is dus dat ze duurder worden, ook wegens de vergroting van de schadefrequentie en verhoging van de kosten.

De verzekeringssector neemt deel aan het nationaal overlegplatform “Veiligheid voor Ondernemingen”, en maakte in dat kader een overzicht van de maatregelen die nuttig kunnen zijn ter preventie van diefstal. Uiteraard zijn die niet volledig en sluitend voor ieder bedrijf : ook de aard en de uitstalling van het product, de toegankelijkheid, de ligging en de beveiliging spelen een grote rol.

Daarom is het belangrijk hulp of advies van een deskundige in te roepen bij de beveiliging van een winkel of een KMO, en laat de ondernemer zijn zaak best screenen door een beveiligingsadviseur.

Verder werken we onder meer ook samen met UCM (Union des Classes Moyennes) en hopen wij, met wederzijds begrip, tot een reeks maatregelen en tot een uniform acceptatiebeleid te komen.

Het opstarten of na schade heropstarten van een bedrijf roept altijd vragen op bij de ondernemer. Die wil natuurlijk graag zekerheid omtrent de vergoeding na een eventuele diefstal. Onze eigen gegevens en onze cijfers zijn karig : wij startten nog niet zo heel lang geleden met het opslaan en verwerken van de gegevens.

Wij hebben waardering voor dit voorstel. Wij menen dat het instaan voor de eigen veiligheid tot het vak van de ondernemer behoort, en dat de aandacht ervoor deel uitmaakt van zijn dagelijkse job. Een financiële regeling na een inbraak lost zeker niet alles op : we kunnen niet genoeg benadrukken dat preventie zeer belangrijk is.

De voorzitter : U zegde dat alle schadeverzekeringen een zeer lage rendabiliteit hebben. Maar er zijn toch andere verzekeringssectoren die betere cijfers hebben ? Is het dan niet correcter de dingen in hun totaliteit te zien, en te zeggen dat de andere sectoren de tak “schade” moeilijk kunnen opvangen ? Wat is de tendens : kunnen de andere segmenten de moeilijke situatie van de tak “schade” opvangen, of komt er sowieso een stijging van de premies ?

De heer René Dhont : Globaal genomen hebt u gelijk als u de sector in zijn totaliteit wilt bekijken. Maar we moeten onder ogen zien dat het aantal verlieslatende verzekeringsbedrijven groeit, en dat het verlies op zich ook groter wordt. Bovendien werd opgelegd door de verzekeringswetgeving dat de rendabiliteit van ieder segment afzonderlijk moet bekeken worden. Brugsubsidies zijn niet toegestaan.

De winst van de levensverzekeringen mag bijvoorbeeld niet het verlies van de schadesector dekken. In het schadebedrijf alleen al zijn reeds 50 productlijnen die allemaal naar eigen rendabiliteit moeten streven.

Mevrouw Veerle Declercq : Men hoort vaak over georganiseerde overvallen vanuit de belangengroepen, dus georganiseerd door de ondernemers zelf. Wat is daarvan aan ?

De heer René Dhont : Bij brand is dat inderdaad zo, maar bij diefstal niet.

Mevrouw Veerle Declercq : Hebt u een duidelijk zicht op de daders van de inbraken ? Wie zijn ze, welk profiel hebben ze, en hoe vaak worden ze gevat ?

De heer René Dhont : Het is een terechte vraag. Dit is inderdaad een deel van het probleem. Wij hebben er meestal geen zicht op of daders gepakt of bestraft worden. We hebben wel een meer dan sterk vermoeden dat ongeveer één brand op drie aangestoken is, wat niet wil zeggen dat de eigenaar of de zaakvoerder de brandstichter is. Onze preventie-inspecteurs onderzoeken dit achteraf en proberen ze dit te vertalen in preventieaanbevelingen voor de nieuwe zaken die ze in portefeuille moeten nemen.

De voorzitter : Dat is een vermoeden ?

De heer René Dhont : Wij kunnen enkel de bewijzen aanvoeren. De verzekeringsondernemingen zijn verplicht de verzekeringsnemer te vergoeden.

Wij kunnen verhaal uitoefenen op derden, meestal zijn dat onbekenden. Wij komen er pas toe om onze vermoedens voor de rechtbank op tafel te leggen, als het gerecht inderdaad iemand kan aanwijzen die daarvoor hoogstwaarschijnlijk moet worden vervolgd. Het gaat dus om indicaties die we hebben. Onder ons zijn we heel zeker, maar slechts de minderheid is getoetst in de rechtbank.

De voorzitter : Van die eenderde zal dus waarschijnlijk minder dan de helft het voorwerp uitmaken van een burgerlijkepartijstelling ?

De heer René Dhont : Veel minder.

De heer Guy Sols : Het voorstel betreft een aantal welomschreven risico's : diefstallen, overvallen, inbraken en ramkraken, waarmee vooral zaken met luxeartikelen, met vermoedelijk hoge winstmarges, worden geconfronteerd. Klopt die stelling ? Heeft dat soort ondernemingen een marge om eventueel duurdere premies te betalen ?

U zegt terecht dat preventiebeveiligingsmaatregelen primordiaal zijn. Anderzijds is de premie voor een verzekering ook een vorm van preventie. Ziet u een mogelijkheid dat de sector die getroffen wordt door die vier risico's, zich tot een collectief zou verenigen om, via een collectieve verzekering, te trachten tot een grotere risicospreiding te komen ? Daardoor zou de premie in haar totaliteit weliswaar stijgen – bijvoorbeeld met 4 tot 5 procent per premie per onderneming – maar zou het stijgingspercentage draagbaar zijn voor de hele sector.

U zegt dat de sector getroffen wordt door een deficit, mede door de slechte beleggingssector. Daaruit leid ik af dat als die beleggingssector weer opleeft en de aandelen stijgen, het niet meer nodig is dat de overheid tussenkomt. Daarover had ik graag uw persoonlijke visie gehoord.

De voorzitter : De tweede vraag betreft het belangrijke principe van de solidariteit, waardoor de verzekering voor iedereen betaalbaar blijft.

De heer René Dhont : Voor een groot deel zijn het inderdaad de ondernemingen die luxeartikelen verkopen die onderhevig zijn aan de vier risico's die de heer Sols heeft opgesomd. Anderzijds zijn bijvoorbeeld ook kranten- en tabakswinkels risico-bedrijven voor inbraken : zij verkopen een product dat aantrekt bij de bevolking en lokken daarmee de kleine dieven.

Is er dan een marge aanwezig om duurdere premies te betalen ? Bij een aantal van die kleinere bedrijven die het vooral van de grote omzet moeten hebben en niet van de grote winstmarges op kleine aantallen, ligt dat moeilijker. Het is niet aan de BVVO om zich uit te spreken over de andere sectoren. In een studie over de juwelierszaak Van Cleef & Arpels op de Parijse Place Vendôme hebben we gelezen wat dit bedrijf heeft gedaan op het vlak van beveiliging : zelf en in samenspraak met het Parijse stadsbestuur en de politie. Verkopers van luxeartikelen zouden inderdaad meer geneigd moeten zijn dan anderen om zich te beveiligen maar ze zijn niet de enigen. Beveiligingsmaatregelen toegespitst op sectoren bestaan.

Tot voor kort bestond in de sector van de juweliers een vereniging met het oog op risicospreiding. Het ging om een privé-initiatief van een grote verzekeringsmakelaar die een juwelierspolis aanbood. Die gaf een goede basisdekking. Maar het betreft hier een sector van niet-verplichte verzekeringen. Dit basisproduct moet dus eigenlijk aangevuld worden met maatwerkproducten die afgestemd zijn op de specifieke waarde, ligging en beveiligingsmaatregelen van een zaak. En die producten worden duurder. Als men een grote solidariteit wil teweeg brengen, dan betalen een aantal mensen bovendien te veel voor wat ze krijgen en een aantal te weinig. Wie te veel moet betalen, gaat shoppen in het buitenland. Dat is de laatste jaren gebeurd : sinds juli 1994 is de open eenheidsmarkt voor verzekeringen in Europa een feit. In het Belgische solidariteitsproduct blijven daardoor alleen degenen over die een groter risico presenteren : zij die de inspanning niet kunnen doen, de preventiekost te duur vinden of aan wie door de overheid geweigerd wordt wat de verzekeraars hen vragen. In het solidaire product blijven dus enkel degenen over die daar op kunnen terugvallen, waardoor de prijs van dit product noodzakelijk omhoog gaat. Het concept was dus goed maar de uitwerking liet te wensen over. Daarom is het initiatief, dat jaren gewerkt heeft, een klein jaar geleden beëindigd.

Wat is het effect geweest van beleggingen ? Mensen stellen vragen bij de manier waarop verzekeraars en pensioenfondsen hebben belegd en beweren dat ze misschien verkeerde keuzes hebben gemaakt. In feite is onze beleggingspolitiek de laatste jaren niet fundamenteel veranderd.

We hadden goede aandelen, die aardig wat meerwaarde hebben gerealiseerd. Maar verzekeraars mikken op lange termijn en kunnen zich niet permitteren om hun beleggingsmix regelmatig aan te

passen. Toen we een return van 12 tot 15 procent hadden, werden ons geen vragen gesteld.

Het technische saldo- de schadelast en de bedrijfskosten – overstijgt in vrijwel elk verzekeringsbedrijf de omzet. De inkomsten uit premies zijn lager dan de schadelast en de kosten samen, maar dat verlies wordt goedge maakt door het beleggingsresultaat. Dankzij beleggingsresultaten van 15 tot 20 procent konden bedrijven *ristorno's* toekennen, reserves aanleggen of dividenden uitkeren. In de industriële sector konden de bedrijven bovendien concurreren.

De premies zijn door de goede beursresultaten de voorbije jaren fictief laag gehouden. Tussen 1997 en 2001 is de omzet van de diefstalverzekering voor KMO's met 19 procent gestegen. De schadelast met 48 procent. Het beleggingsresultaat is nu vrijwel nihil en daarom moeten de premies met twee tot drie jaar vertraging omhoog.

De ondernemer staat in voor de continuïteit van zijn bedrijf. Preventie is een van zijn opdrachten. De overheid kan voor een bijdrage zorgen mits er duidelijke voorwaarden zijn. Toch zou ik de twee niet met elkaar in verband brengen.

Preventie maakte het vroeger mogelijk om een onderscheid te maken tussen ondernemers die hun zaak goed beveiligen en ondernemers die hun zaak niet goed beveiligen. Goed beveiligde ondernemers kregen een concurrentiële prijs. De andere de catalogusprijs. Nu is preventie een instapvoorwaarde : wie een verzekeringscontract wil afsluiten, moet aan preventie doen. De financiële marge is immers verdwenen.

Voor veel Belgische bedrijven, geldt bovendien de regel dat over de financiële structuur in het buitenland beslist wordt. De Belgische verzekeringsmarkt kampt met een kapitaalstekort dat vooral uit het buitenland aangevuld zou moeten worden. In het buitenland is men echter niet meer bereid om te investeren. Ora Belgium wordt gesloten. Ora Belgium wordt gecontroleerd vanuit Nederland en maakt deel uit van een Angelsaksische groep.

De voorzitter : Als de beleggingsopbrengsten opnieuw stijgen, dan zullen de premies automatisch dalen.

De heer René Dhont : Verzekeraars zijn ondernemers. Ze maken graag winst, maar doen ook graag zaken. Om zaken te doen is het soms nodig te verkopen aan een lagere prijs dan de concurrenten.

Als de financiële resultaten vanaf 2005 toenemen, zal dat een effect hebben op de concurrentiële voorwaarden. Niet zozeer op de tarieven. Een KMO die zich goed laat begeleiden en adviseren, zal zeker in staat zijn de laagste prijs te vinden.

De heer Eddy Schuermans : Dit voorstel van decreet is tijdelijk. Het geldt tot 2006 en anticipeert zo op een nieuw beursklimaat. Het zal zeker geëvalueerd worden over enkele jaren.

De heer Guy Sols : De overheid kan het probleem in principe op twee manieren oplossen : door te investeren of door de verzekering verplicht te maken. Dat laatste is echter niet onze bedoeling. Om te vermijden dat de overheid moet investeren, zou de risicogroep zich vrijwillig kunnen verenigen om binnen de Europese Unie naar een betaalbare premie voor de hele groep te zoeken. Op die manier zal de prijsstijging voor iedereen gelijk zijn en vermijdt men concurrentievervalsing.

De heer René Dhont : Theoretisch klopt deze redenering, maar in de praktijk niet. Ondernemers zijn niet bepaald voorstander van verplichte verzekeringen. Solidariteit moet eigenlijk opgelegd worden.

De voorzitter : De ondernemer beslist zelf of hij een vrije verzekering afsluit. Zolang een ondernemer het risico tegen normale voorwaarden kan verzekeren, is er geen probleem. Er rijst pas een probleem bij een onbetaalbare premie of bij een onverzekerbaar risico.

De heer Eddy Schuermans : Een verplichte verzekering garandeert evenmin dat het probleem opgelost raakt. Er is immers altijd een direct verband tussen risico, schadegeval en premie.